

Grøntliste

Tekst markeret med **rødt** er ting jeg fraråder da de er/kan være giftige for marsvin/kaniner.

Listen kan bruges både til at fodre marsvin men også kaniner efter.

Med alt grønt gælder at man vænner dyrene til det langsomt, og når man introducere dyrene for et nyt grønt emne så er det lidt af gangen, og så kan man øge mængde af grønt emnet hen af vejen.

Ligesom at man ved våde grønt emner såsom tomat, agurk, iceberg, og lign. altid sørger for at give noget knapt så vådt grønt sammen med som f.eks gulerødder, kål eller lign. Ved alle former for kål bør man også tilvænne langsomt da det giver lidt tarm gas og derfor kan udvikle sig til trommesyge hvis man får givet alt for meget for hurtigt.

Udover grønt skal der naturligvis gives masser af dejligt godt hør.

Abrikos

- Betegnes som stenfrugt, og frarådes pga. de indeholder blåsyre som ophobes i kroppen.

Avokado

-Kan være dødeligt for marsvin/kaniner. Høre til stenfrugter og indeholder blåsyre (dog ikke meget)

Agurk

- Indeholder meget vand, og kan medføre at marsvinene ikke drikker så meget hvis de får meget agurk. Der er ikke nogen særlig næring i agurk.

Ananas

- Indeholder som meget frugt gør syre, og kan derfor være en medvirkende faktor til læbesvamp. Derfor kun i begrænset mængde som godbid. Rig på c vitamin og indeholder et fordøjelsesfremmende enzym.

Appelsin

- Indeholder som meget frugt gør syre, og kan derfor være en medvirkende faktor til læbesvamp. Derfor kun i begrænset mængde som godbid. Rig på c vitamin.

Artiskok

- Skulle være god lever og nyre.

Asparges

-I rå tilstand. Både hvide og grønne. Rig på K vitamin og jern.

Aubergine

- kun modne, umodne kan indeholde solanin, (ligesom kartofler) hvilket ophober sig i kroppen og kan være dødeligt jo mere der ophobes. Den grønne "hat" på auberginen bør fjernes da den også indeholder solanin.

Bambus

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

Banan

- Kun til godbid i begrænset mængde da der er en del stivelse i. Det siges bananer feder men det er altså en myte, men de kan noget i forhold til små unger som skal tage lidt på. Helst godt modne bananer, dem med brune pletter.

Basilikum

- Skulle virke antibakteriel og er tarmregulerende. Rig på vitamin og har et højt indhold af calcium.

Blegselleri/bladselleri

- Siges at kunne skylle nyre og blære igennem for kalklejringer.

Bladbede/sølvbede

- Indeholder rigtig meget oxalsyre, så jeg ville give det i begrænset mængder. Oxalsyren hindrer kroppen i at optage kalken og øger risikoen for urinvejsproblemer fordi kalken i stedet skal ud gennem nyrene/urinen.

Blomkål

- Både selve blomkålshovedet, og bladene. Er rig på c vitamin og kalk.

Blåbær (og blade)

- Rig på c vitamin. Kan gives frisk om også tørret. Skulle være velegnet ved blød mave og skulle være forbyggende for urinvejsinfektioner.

Broccoli

- Selve stilken indeholder ikke c vitamin, men marsvinene spiser den gladelig alligevel. Ved mennesker skulle broccoli hjælpe imod slidgigt, og indeholder stoffet sulforaphane som skulle forebygge imod kræft.

Brombær

- Indeholder ikke ret meget c vitamin. Men de må gerne få det.

Brændenælder, tørret eller friske

- højt indhold af C-vitamin og kalk. Godt tilskud til drægtige og diegivende – og generelt sundt for alle marsvin. Brændenælder er vanddrivende og derfor udgør det høje calciumindhold ikke en risiko i forhold til blæresten selvom den er tørret. Skulle være særdeles godt til marsvin med urinvejsproblemer.

Brøndkarse

- Lidt skarp i smagen, er vanddrivende og skulle være god ved nyrelidelser og urinvejslidelser.

Butternut Squash

- Er vinter udgave af squash, er lidt hård i skallen. Indeholder en del vand, er rig på B og C vitamin, calcium og fosfor. Mætter godt.

Bønner

- bør ikke gives pga. de indeholder lectin, som er giftigt i rå tilstand. Lectinen forsvinder IKKE ved kogning.

Bønnespirer

- Spiselige

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

Championer

–Ret mange marsvin gider dem ikke, men nogle kan li dem. De indeholder dog ikke noget særligt foder-mæssigt.

Citronmelisse

- Har en beroligende og antibakteriel effekt, skulle også hjælpe ved oppustethed.

Dild

- Har et højt indhold af c vitamin og calcium. Skulle ved hunner med unger stimulerer mælkeproduktionen. Lindre oppustethed, og stimulerer appetitten og fordøjelsen.

Fennikel

- Rig på A,B og C vitamin. Er i familie med persille og dild. Lindre oppustethed, og stimulerer appetitten og fordøjelsen.

Galnebær

- Giftigt

Glaskål

Granatæble

Græskar

- Herhjemme har det ikke være en succes at give græskar. Kernerne skulle hjælpe på irriteret blære, men de fleste marsvin foretrækker frugtkødet.

Grønkål

–Rig på a vitamin, C-vitamin, kalk & zink. Kræver ofte tilvænning da langt fra alle marsvin/kaniner kan li grøn-kål.

Gulerødder

– Gulerødder i alle farver med/uden top er altid et hit. En skrøne er at det ikke er godt at fodre med alt for mange gulerødder pga. deres indhold af fosfor, men der skal altså rigtig mange gulerødder til før det bliver et problem. Mine 50 marsvin spiser gerne om vinteren 40 kg. Gulerødder om ugen, og jeg har til dato aldrig haft problemer. Rig på A vitamin.

Hindbær

- Rig på A vitamin, de må få hele planten og bærrerne. Har en astringerende (sammen-trækkende) effekt på organer og tarme, er derfor god for fordøjelsen.

Honningmelon

- Spiselig, men høre til det fugtige grønt som jeg kalder det. Derfor skal der ikke gives for meget af gangen da det kan give diarre. Det kan være en fordel at give honningmelon sammen med grønt som f.eks kål eller gulerødder så der er noget grønt som er knapt så "vådt".

Hvidkål

– De fleste marsvin elsker hvidkål, dog skal man være opmærksom på at marsvin/kaniner godt kan lugte en del efter de har fået hvidkål.

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

Hyben

– Rigtig højt indhold af C-vitamin, det er dog lang fra alle marsvin der kan li dem. Du behøver ikke fjernekerne inden du giver dem til dyrene.

Hyldebær/hyldebærtræ

- Er giftig for marsvin/kaniner, dette gælder også grene fra træet.

Iceberg salat

- Har ingen næringsværdi for marsvin, og bør derfor kun gives som godbid. I bund og grund er det kun vand der knaser. Er dog en god ting at give i sommervarmen og f.eks under transport hvor marsvin/kaniner ofte ikke drikker men mere spiser.

Jordbær

–Fine som godbidder, men i begrænset omfang. Bladene fra jordbærplanten kan give i større mængde.

Jordskokker

- Har et højt indhold af c og k vitaminer samt sukkerstoffet inulin. Inulin er kendt for at sætte fut i de gavnlige bakterier i tarmen.

Julesalat (cikorie)

-Er godt for maven

Kakifrugt

- Bliver også kaldt sharonfrugt, selvom de ikke er helt ens (kakifrugt har kerne i sig hvor sharonfrugten ikke har). Indeholder A, E og C vitamin.

Kartoffel

– Bør ikke gives da de indeholder solanin som ophobes i kroppen og er giftigt for marsvin på længere sigt. Det gælder både rå og kogte kartofler og både grønne og modne kartofler. Der er delte meninger om hvorvidt det kun er grønne kartofler der indeholder solanin, men jeg vil hellere fraråde den end at løbe en unødigt risiko.

Kattegræs/græs til dyr

- Som regel spiret korn, kan bruges om vinteren som supplement, dog ikke noget jeg selv ville bruge.

Kinakål

– Udmærket, som ved alt kål kræver det ofte en tilvænning. Rigtig på A vitamin og C vitamin.

Kinaradisse

Kiwi

– højt indhold af C-vitamin, er meget fugtige og indeholde syre og kan derfor være medvirkende til læbesvamp. Bør gives i begrænset mængde og som godbid.

Kløver

–Må gerne gives til marsvin/kaniner, dog bør man holde sig fra rødkløver hvis man ønsker unger på sine marsvin/kaniner da det menes at marsvin/kaniner kan blive sterile eller miste deres kuld pga. rødkløver.

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

Der sker dog ikke noget ved at give rødkløver i meget små mængder, men jeg vil ikke råde til det i store mængder.

Knoldselleri

–Kræver tilvænning ved nogle marsvin/kaniner.

Koriander

- Selve planten. Rig på c vitamin. Skulle være god for fordøjelsen og tarmregulerende.

Kumquat

– Indeholder som meget frugt gør syre, og kan derfor være en medvirkende faktor til læbesvamp. Derfor kun i begrænset mængde som godbid.

Kålrabi med/uden blade

- Skulle være godt for immunforsvaret.

Lakridsrod

- Indeholder garvesyre og frarådes derfor. Lakrids er også vanddrivende hvilket heller ikke er godt.

Lime

– Indeholder som meget frugt gør syre, og kan derfor være en medvirkende faktor til læbesvamp. Derfor kun i begrænset mængde som godbid.

Litchi / Kinesiske blomster

- Høre til stenfrugter og frarådes pga. blåsyren.

Løg

- Bør ikke gives. (Gælder også purløg)

Løvstikke

- Rig på c vitamin og mineraler.

Majs (med blade, trevler, og plante)

- marsvin/kaniner kan spise selve bladene, og trevlerne samt selve majscolben. Kan man plukke dem direkte fra marken kan selve planten også bruges til marsvin/kaniner. De elsker hele planten, skrællen, trevlerne og majscolben. Indeholder meget stivelse, så man kan ikke fodre med mange majs på dagligt basis.

Mandarin

– Er meget fugtige og indeholde syre og kan derfor være medvirkende til læbesvamp. Bør gives i begrænset mængde og som godbid.

Mango

- Er en stenfrugt og indeholder blåsyre.

Melon

– Er meget fugtige og indeholde syre og kan derfor være medvirkende til læbesvamp. Bør gives i begrænset mængde og som godbid.

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

Mynte

- Beroliger maven.

Oregano

- Spises af de fleste marsvin. Er et naturlægemiddel, som hjælper ved coccidiose. Hvis man samtidigt fodre med timian og basilikum forstærkes effekten af oregano.

Papaya

- Rig på A, B2, og c vitamin. Indeholder også enzymer som fremmer fordøjelsen.

Passionsfrugt

- Indeholder C vitamin og B2 vitamin.

Pastinak

Peberfrugt

- Rød peber indeholder mest c vitamin, derefter gul/orange med lidt mindre c vitamin og grøn peber har mindst c vitamin. Kernerne i peber indeholder blåsyre, dog ikke i nogen betydelig mængde. Men man kan vælge at fjerne kernerne inde man giver peberen til marsvinene/kaninerne.

Peberrod

- Rigtig rig på C vitamin, indeholder 3 gange så meget c vitamin som citroner gør.

Persille

- rig på calcium og C-vitamin. Bør gives i begrænset mængder pga. et meget højt oxalsyre indhold, især begrænset til drægtige hunner. Oxalsyren hindrer kroppen i at optage kalken og øger risikoen for urinvejsproblemer fordi kalken i stedet skal ud gennem nyrene/urinen.

Persillerod

- Indeholder C og E vitamin.

Porre

- Bør ikke gives til marsvin/kaniner i større stil da de er en del af løg familien. Der er dog delte meninger om det. Og personligt får mine marsvin et enkelt blad porre i ny og næ, men det er MEGET begrænset.

Indeholder C-vitamin, K-vitamin og folinsyre.

Purløg

- Bør ikke gives da det er en del af løgfamilien.

Pære

- Er meget fugtige og indeholde syre og kan derfor være medvirkende til læbesvamp. Bør gives i begrænset mængde og som godbid.

Rabarber (Både selve planten og bladende)

- Indeholder meget oxalsyre, og bør ikke gives især ikke til drægtige. Jeg vil i det hele taget fraråde at give dyrene rabarber. Oxalsyren hindrer kroppen i at optage kalken og øger risikoen for urinvejsproblemer fordi kalken i stedet skal ud gennem nyrene/urinen.

Radicciosalat

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

-Er godt for maven

Radiser + blade

– Kan være skrappe i smagen og tilvæning er nødvendigt. Det frarådes at give dem til drægtige, da der mindst er et tilfælde hvor en opdrætter mistede kuld efter drægtige hunner havde fået radise toppe.

Roer

–Hvis du kan skaffe dem må de gerne få dem, også sukkerroer. Sukkerroer skal dog gives i begrænset mængde pga. sukker indholdet.

Rosenkål

- Rig på C og K vitamin.

Rosmarin

- Stabiliserer fordøjelsen, og virker antibakteriel. Stimulerer kredsløbet.

Romaine salat

Rødbeder

– Rigtig god til marsvinene. Marsvinene kan dog godt tisse rødt/pølle rød bagefter pga. rødbeder.

Rødkål

– Rigtig god til marsvinene. Marsvinene kan dog godt tisse rødt/pølle rød bagefter pga. rødkål. Rig på C-vitamin og K-vitamin.

Savoykål

Selleri

- Siges at kunne skylle nyre og blære igennem for kalklejringer.

Sojabønner

– Indeholder ligesom alm. Bønner lectin, dog mindre end alm. Bønner men som sagt indeholder de stadig lectin som er giftigt for marsvin.

Slikærter

Spidskål

– Som alt andet kål kan det kræve tilvæning.

Spinat

– højt indhold af oxalsyre og bør derfor gives i begrænset mængder. Bør ikke gives til drægtige eller unger der vokser da det afkalker knoglerne.

Oxalsyren hindre kroppen i at optage kalken og øjer risikoen for urinvejsproblemer fordi kalken i stedet skal ud gennem nyrene/urinen. Rig på c og k vitamin samt kalk og jern. Er rig på antioxidanter.

Squash

Stjernefrugt

- Må gerne gives også i større mængde, dog ikke hvis marsvinene/kaninerne ikke er vant til det.

Svesker

Skrevet af Christina Jensen, von Sortfods opdræt

- Er i bund og grund tørret blommer. Og blommer er en stenfrugt, så derfor frarådes de pga. blåsyren.

Sød kartoffel

–Sød kartoffel er i bund og grund ikke en kartoffel men en rodgrønsag. De indeholder ikke solanin ligesom alm. Kartoffler gør.

De indeholder dog stivelse lige fod med alm. Kartoffler, og så indeholder de sukker. Derudover så indeholde sød kartoffel blåsyre.

Umiddelbart af hvad jeg har kunnet finde frem til ved at google så er de på en eller anden måde beslægtet med alm. Kartoffler, hvilket sammen med stivelsen og blåsyren i sød kartoffel gør jeg vil fraråde man fodre med dem.

Timian

- Siges at virke antibakteriel. Stimulerer appetitten og styrker immunforsvaret.

Tomat

– Kun modne og ikke planten (planten indeholder solanin ligesom kartofler og det same gør umodne tomater). Tomat høre til de fugtige grønt emner, og en stor mængde tomat kan let give diarre, og derfor skal man ikke overfodre med dem. Det kan være en fordel at give tørre grøntemner som kål og gulerødder samtidigt med tomat.

Tranebær

– Det siges det kan forebygge blærebetændelse og urinvejsinfektioner, der er dog delte meninger om dette. Og der er ikke noget videnskabeligt der underbygger effekten.

Vandmelon

- Må gerne gives, høre til meget fugtigt grønt og gives der for meget kan det give diarre. Derfor i begrænset mængde. Kan med fordel gives sammen med noget mere tørt grønt såsom kål og gulerødder. Må gerne gives med kernerne.

Vindruer

– De ikke stenfrie indeholder blåsyre, det er dog i meget lille grad, så der sker ikke noget ved at bruge vindruer som godbidder.

Æbler

– Indeholder syre, og kan være medvirkende til læbesvamp. Bør gives i begrænset mængde og kun som godbidder. De må gerne gives med kernehus og kerner.

Ærter + bælg

- Både ærter og bælg kan gives også selvom de ikke er økologiske.

Stenfrugter/grene fra stenfrugt træer

- Problemet med blåsyren(eksperterne kan ikke blive enige om hvorvidt den kun er i kernen af frugten eller også i frugtkødet og i grenene) er at blåsyre er kendt for at ophobe sig i kroppen over længere, og ingen ved hvor lang tid, eller hvor meget der skal til for at dyrene dør af det.

Der er delte meninger omkring hvorvidt blåsyren kun sidder i kernen af frugten på stenfrugterne, eller om blåsyren også findes i selve frugtkødet og i grenene på træet. Personligt vælger jeg metoden better safe than sorry, hvilket mener at jeg mener der er så meget andet grønt og så mange andre grene man kan fodre med hvor der ikke er delte meninger, så jeg ønsker ikke at løbe risikoen med mine dyr. Så jeg giver ikke mine dyr grene eller frugterne fra stenfrugttræerne.

Stenfrugter/stenfrugtstræer dækker bla. Over følgende træer/frugter:

Abrikos

Avokado (den er så i sig selv også giftig)

Blommer

Fersken

Kirsebær

Mandler

Mango

Mirabeller

Morel / Fugle-Kirstebær

Nektarin

Generelt set med grønt så behøver det ikke være økologisk, grønt der sælges til menneske føde i butikkerne har skrapere krav angående pesticider og derfor er grænsen for hvor meget de kan/må indeholde ikke særlig høj. Desuden så vil de fleste sprøjte midler trænge i gennem skralden osv. På grøntet så det er omsonst at fjerne skralden eller lign. Der er heller ingen fakta der understøttet at det skulle være farligt for marsvinene/kaninerne at spise ikke økologisk grønt. Desuden er det heller ikke nødvendigt at vaske grønt fra butikkerne inden det gives til dyrene, men det skader naturligvis ikke at gøre det.

Du kan desuden finde en liste (med billeder) over giftige og ikke giftige planter fra naturen her:

<https://foderhulen.dk/gode-raad-og-information/info-naturens-planter/>